

BAZIN ÉS VIDÉKE

Előfizetési ára: Egész évre 12 kor.
Megjelenik minden szerdán.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szabó Lajos

Szerkesztőség és kiai óhivatal:
Nyitra, Plébania-utca 12.

Lieber a bissl dumm...

Budapesten vasárnapon összeültek a főváros szabadon gondolkozó elemei, hogy szervezkedjenek a klerikális reakció szervezett sáskájával szemben. Ezen a gyűlésen elhangzott egy figyelemreméltó, időszerű, régóta tartogatott és visszafojtott csatakiáltás: „Ki a papokkal az iskolából!” Magyarországnépének, kultúrájának jövőjével törődő, a haladásért, a progresszív eszmékért harcoló emberek régóta várják ezt a bátor jelszót, amely megmutatja azt az egyedüli utat, amely kivezeti Magyarországot a leganalfabétabb országok sorából a művelt államok közé. Régóta várják ezt az igaz, erélyes és öntudatos iránymutatást azok, akik már régen látják, hogy Magyarország népét alacsony, műveletlen színvonalán az állami iskolák hiánya és a felekezeti népoktatás tartja.

Nem régebben megjelent egy röpirat. „Ki tanítja és ki tanítsa a magyar népet?” címe. Ez a röpirat a hivatalos statisztika számos adatával bizonyítja, hogy a vasárnapi zárlóbontásnak meg kellett történnie úgy, ahogy történt. Idézünk azokból az adatokból:

Magyarországon ma 16,510 népoktató van. Ezek közül 12,734 a felekezeti. Magyarországnépének 41%-a abszolút irástudatlan. Magyarország népoktatása a felekezeti kezében van, azért a 41%-ért tehát rajtuk szárad a felekezeti vizeslepedője. És milyenek a felekezeti iskolák?

68.55%-ban osztatlanok. Vagyis olyanok, amelyekben legtöbbször (67.58%) egy tanító ta-

nit egy teremben 12 osztályt, 6 fiú- és 6 leányosztályt. Ezen tuzsufolt iskolák közül is 2928-ban még 8 hónapnál is kevesebb ideig folyik a tanítás. És egy tanító átlag 84 gyermeket tanít. Németországban 58-at, Ausztriában 46-ot, Bulgáriában 45-öt, Belgiumban 42, az Egyesült államokban 46-ot, Finnországban 35-öt, Magyarországon a legtöbbet. Egy-egy tanuló oktatása kerül Magyarországon 10.04, Olaszországban 24, Belgiumban 34, az Egyesült Államokban 59, Németországban 66.8, Angliában 67 koronába. Magyarországon áldoznak tehát a legkevesebbet a népoktatásra. Nem is lehet másképp, mert itt a felekezetek végzik az oktatást, a felekezeteknek pedig vagy elégtelenek az anyagi eszközeik, vagy nem szánnak többet iskolai célokra, Dr. Komlóssy Ferenc kanonok, esztergomi főegyházmegeyi tanfelügyelő kimutatta, hogy egyházmegyében, a leggazdagabb egyházmegyében egy iskolára 17.95 koronát költenek. Az államnak pedig egy állami elemi iskola fenntartása átlag 5618 koronájába kerül.

Adhat tehát az ilyen sovány felekezeti iskola eredményes oktatást a népnek? És nem jelentene-e egy csapásra fényes javulást, ha a felekezetek kezéből átvinné a tanítást a szükséges anyagi eszközökkel rendelkező állam. Nem rendelkezik? Mesebeszéd. Muszáj rendelkeznie. Apasztania kell a hadügyi kiadásokat. Vagy szereznie kell akárhogyan és akárhonnan. De szereznie kell, mert a magyar népnek nem érdeke, hogy: „Lieber a bissl dumm, nur recht trumm“.

(Folytatjuk.)

Ősz Ede.

Népgyűlés Bazinban! Vasárnap délutánra a tót nemzetiségi párt Bazinban népgyűlést hívott össze, az általános egyenlő és titkos választói jog érdekében, melyre a bazini és környékbeli tót gazdákon kívül számos németajku földműves és a socialista munkásság vett részt. A gyűlés szónokai Dr. Ivánka Milán és Dr. Markovics Gyula, a Népszava által nyilvánosságra hozott Andrássy-féle pluralitások javaslat káros voltával ismertették meg a hallgatóságot, mely élénk közbeszólásokkal jutatta ellenszenvét kifejezésre a polgárok illetlen osztályozása ellen. A népgyűlés határozatot fogadott el, mely szerint tiltakozik Andrássy javaslatára ellen, egyúttal pedig Ő Felségéhez sürgőnyt menesztett, melyben mint az általános, titkos és egyenlő választójog kezdeményezőjénél oltalmat keres Andrássy javaslatára ellenében. A népgyűlés szónokai az összes pártokat együttműködésre és kitartásra buzdították. A hatóság intézkedései folytán a gyűlés példás rendben folyt le.

Ottóvölgyiek sajtópere. Érdekes döntést hozott a m. kir. Curia, mely Dr. Berkes Pál ottóvölgyi plébánosnak egyik híve Hrdlicska Lénárd földműves ellen sajtó utján elkövetett rágalmasz miatt folyamatba tett perében Dr. Mayer Károly bazini ügyvéd semmisségi panaszra és védelme folytán a pozsonyi törvényszék és kir. ítélőtábla marasztaló ítéleteit megsemmisítette, az ügyet esküdtszék elé utasította és az eljárás tárgyává tett hírlapi cikk állításainak bizonyítását megengedte. Így érdekes esküdtszéki tárgyalásra nyílik kilátás, ha csak a peres felek békés uton az ügyet meg nem szüntetik.

40 éves papi jubileum. Gerencsér érdemes plébánosa Ikrényi Mihály, a nagyszombati esperesi kör alperesi múlt hó 29. tartotta 40 éves papi jubileumát. Az ünnepély 10 órakor szentmisével kezdődött, mely után következett Peckó Antal esperes tanfelügyelő megható prédikációja, melyben az ünnepelt pap érdemeit méltatta. A szent mise alatt csaknem teljes számban jelen volt a kerületi tanítószék s Lehotai István gerencséri főtanító vezetése mellett négyeshangu latin éneket adott elő. Szent mise után az előre feldiszipelt iskolában Peckó esperes a kerületi papság nevében üdvözölte az ünnepeltet s átnyújtott egy ezüst keresztet, Volánszky nevében aranytollat hozott a kör tanítószék, Borecky a hívek, Losonszky a hitközségek, s egy

<p>Sirolin</p> <p>Emeli az étvágyat és a testnedvet, megszünteti a köhögést, vladékat, éjjeli izmádat.</p>	<p>Tüdőbetegségek, számar-köhögés, skrofulozis, influenza</p> <p>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p>Mintegy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenben „Roche” eredeti csomagolást.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)</p>	<p>„Roche”</p> <p>• orvos rendelésre a gyógyszerárak Ára 5vegenként 4.— koroná</p>
---	---	---

Mária leány a fiatalság képviselőjében köszöntötték őt. Dr. Hollovics a kegyuraság, dr. Pergér járás jökvánátát tolmácsolták. Ezek után következett az ebéd az ünnepeket minden szobáját terített asztalokkal lefoglalt plébániáján. Itt is szebbnél-szebb szónoklatok hangzottak el. Magyarország herceg-prímása az üdvözlő levéllel lepté meg az esperest.

Egy lévai öngyilkossága.

A züllés útján.

Kitagadták a szülei.

Megirták a budapesti lapok, hogy Weisz Fülöp lévai fiatalember Budapesten öngyilkosságot követett el. Az öngyilkost már el is temették. A temetésen vettek részt a halott hozzátartozói, mert ellenséges viszonyban állottak vele élete utolsó idejében. A fiatal Weisz Fülöp élénk tehetségű ember volt, de gazdag szülei elkényeztették és így hozzácsokolt az önfejűséghez és könnyelműséghez. Szüleinek sok bajuk volt vele, mert sehogysem akart megkomolyodni és rengeteg összeget pazarolt el a nőkre. Egy budapesti kardalasnő, akivel még Léva is ismerkedett meg, hálójába kerítette a szegény fiatalembert és pumpolta, zsarolta, kifosztotta. Weisz Zsigmond örülten szerelmes volt ebbe a nőbe. Ekszerekkel, ajándékkal halmozta el. Valóságos rabja volt neki. Szüleit kétségbe ejtette ez a helyzet és megházasították. Ő azonban megvallotta feleségének, hogy mást szeret és visszaskökött Budapestre, ahol a színésznője tárt karokkal fogadta, amíg volt pénze. Mihelyt azonban szülei levették róla kezüket, mihelyt pénz nélkül maradt a fiatal áldozat, az imádott nő kidobta őt lakásából. Ettől fogva kezdett csak igazán zülleni Weisz Fülöp. Szüleitől semmit sem kapott. Abból tengődött a néhai gavallér, amit gazdag rokonaitól kéregetett. A nyomorúság azonban kijózanította. De későn. Dolgozni akart, állás után nézett, de nem kapott. Elkéseredett végleg. Elhatározta, hogy végez magával, utóljára még bekapogatott régi szeretőjénél, a kardalasnőnél. Az kidobatta. A Vácikőrúton lakik az a nő. Félőrvölten szaladt végig Weisz a körúton a Nyugati felé. A Nyugatinál azután golyót röpített agyába. Egy pillanat alatt vége volt.

Igy beszélt el nekünk Weisz Fülöp szomorú életét egy barátja, aki ismeri a színésznőt is, akinek olyan nagy része van abban, hogy az az ifjú ember olyan korán jutott oda, ahol már nincs pénz, nincs színésznő és nincs keserűség.

Villamos világítás és vasut Bazin és környékén. A „Pressburger Zeitung“ agilis kiadója Angermayer Károly Bazin és környéke számára villamos világítási művek és vasut építését tervezi. Pozsony város villamos telepét központnak szándékozva felhasználni, mely a Pozsony körüli kisebb városokat és nagyobb községeket ellátná a szükséges árammal. E célból bejárta a nagyobb helységeket, a hol tervét bámulatos szakismeretet tanúsító módon kifejtette és a berendezések anyagi előnyeit feltárta. Terveinek ama része, mely Bazin—Modor és Cseszte közötti forgalom lebonyolítására villamos vasutat szándékozik kiépíteni, az említett helyek fejlődésére és felvirágzására óriási hatással volna, egyúttal a kultúra legbecesebb vívmányát meghonosítanák vidékükön, a melyet az eddigi kellemetlen közlekedési eszközök dacára is évente számos nyaraló felkeresett. E terv kivételére részvénytársaság is alakult, melynek élére több elő-

kelő és anyagiak tekintetében is kiváló posztát foglal egyén állott, kiknek eddigi működése a terv realizálásért és soliditásáraért kezeskedik.

Mulatság és hivatalvesztés.

Főnök és alkalmazott.

Malacka szensációja.

Volt-e gardirozás?

Ezen fordul minden.

Az ifjuság védelmezi a gyöngé nőt.

Dicséret érte.

A napokban Malackán érdekes de szomorú eset történt. Az ifjuság egy része az odaváló úszhelyettesek tiszteletére, táncos összekapcsolás, szűkkörű búcsúestélyt rendezett. A személyesen meghívott vendégek között jelen volt a postagyakornokkisasszony is, aki egy előkelő és köztiszteletnek örvendő asszonyságot kért meg, hogy őt gardirozza. Az uriaszony szívesen meg is tette és elvezette saját leányával a búcsúestélyre, ahonnan egy másik család kíséretében, a mulatság után a lakásra vezette. A kisasszony reggel fél 7 órakor az irodába ment, hogy munkáját végezze. A hivatalfőnök, Gilányi Zsigmond póstamester, azonban kiutasította a hivatalos helyiségből. Az édesanyjának pedig táviratozott, hogy lányát magaviselete miatt elbocsátotta. A engedelmességet a felszólításnak s nyomban elhagyta az irodát. Könnyektől ázott keszkenővel a kezében járkált a leány az utcán, nem tudva mi tévő legyen. A rendezőség csakhamar értesült a dologról s feladatul tűzte ki az ügy rendezését. Az édesanyjának az előzőt megalafoló táviratot küldött s illetékes helyen is eljárta — ügyben.

Az esetnek érdekes fejleményei lesznek, amennyiben az ifjuság a postagyakornok kisasszony igazát nem hagyja, a becsületén ejtett sértést megtoroltatni kívánja.

Szép és biztos mellékkereset. Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy ahol a filoxera a szőlőket elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát ahol szőlőmiveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda“ Budapest IV. Róser-Bazár.

A nagyszombati vármegyei kórház egy újabb sebészeti pavillon és igazgatói főorvosi lakással lesz kibővíve s központi fűtéssel ellátva.

A galántai róm. kath. ifjuság f. hó 11. a központi kávéház összes termeiben szüreti ünnepélyt rendez.

Vasfürdő Bazinban. A bazini vasfürdőben az ezidei évad végét ért és az utolsó vendégek e napokban hagyták el ezen idillikus fekvésű gyógy és üdülő helyet.

A társaságból. Majtán Arnold dr. kir. bírósági jegyző eljegyezte Wallner János ügyvéd és neje bájos és szeretetre méltó Ilonka leányát Nagyszombatban.

Moravék Antal volt nagyszombati városi tanácsnok a körponai polgármesteri állásra pályázik s sok reménye van az állás elnyerésére.

A nagyszombati Szent Miklós templomban dr. Halmos apátplébános kezdeményezése folytán gázvilágítás lesz.

A nagyszombati Pannónia szálló bérletére vonatkozólag újabb ajánlati határidő kitűzték. Alkalmassint Lapka érsek-ujvári vendéglős veszi bérbe a szállót.

A nagyszombati izr. aggok menháza részére az izr. hitközség elnöke Diamant Samu a várostól veszi meg a szükséges telket.

Életunt marha.

Vonat elé ugrott.

Szerelmem? Nem.

Elzüllött? Dehogy.

Hát mi az oka?

Elmondjuk.

Tragédia az állatországhban.

A „Bars“ c. újságban olvastuk, hogy Garamrév és Rudnó között a vonat elé ugrott egy életunt tehén. Nevezett lap megjegyezte, hogy emberéletben nem esett kár. Mi most a híradást kiegészíthetjük azzal, hogy a tehén sem halt meg. Ellenben életveszélyes sebekkel szállították a legközelebbi istállóba. Alkalmi tudósítónk meglátogatta a nagybeteg állatot, amely — tekintettel az eset tragikus voltára — elbőgte neki öngyilkossági kísérletének az okát.

Itt adjuk az érdekes tudósítást!

Önnagysága igen kegyesen fogadott és hasított patájával helyet mutatott az istálló szalmáján. Leültem.

— Hogy mi az oka az én öngyilkossági kísérletemnek? — kezdte, miután jöveletem célját előadtam. — Hát annak hosszu a története. Amint látja nem vagyok öreg és nem vagyok csunya. Tehát jogom van még élni. Szerettem is az életemet, míg mostani gazdához nem kerültem. Előbb Szöllösön laktam és csak néhány hónapja kerültem Rudnóra — Weinberger Arminhoz. Szöllösön — minek tagadjam? — szerelmes lettem egy fiatal, erős, dőlő bikába. Képzelteti tehát bánatomat, hogy ott kellett hagynom kedvesemet. De az még semmi. Némileg vigasztalt az a remény, hogy Rudnón is talállok majd szeretőt. Hisz a nőta is vigasztalt, „hogy minden patámra kettőt“. De Rudnón kérem nem találtam magamhoz való. Sűrű könynyeket ontottam e felett.

— Hát ez az oka? — vágta közbe.

— Dehogy ez. Emiatt sohase mondvoltam le az életről. Legfeljebb legyőztem volna a szívemet. És kerestem volna valamelyes vigaszt a rudnói „aranyifjuság“ban. De mi történt? A gazdám, Weinberger Armin összeadott egy ökörral, egy címeres ökörral. Összekötötte az életemet és a nyakamat (az igazra gondolok) egy ökörral, a mellyel én sehogyse tudok szimpatizálni. Először is goromba és durva, mert folyton csapkod a farkával és beökönyölaz. Másodszor meg ökörr. Soha egy barátságos szót szót sem szól hozzám. Még akkor se, amikor egyedül vagyunk. Csak enni szeret. És aztán öltögeti a nyelvét. Hát kérem, engem elkészerített a gondolat, hogy ilyen ökörral éljek együtt és elhatároztam, hogy megboszulom magam, hogy fel fogom szarvazni...

— Felszarvazni?

— Igen, felszarvazni. Ez az eszme

egy kis életkedvet öntött belém, egy kissé megnyugtatót. Kezdetem kibékülni a sorssal és izgatottan lestem az alkalmát, amikor jókora szarvakat rakhatok alettársam homlokára. Mondhatom, kéjelegtem a bosszú gondolatában is, amikor hirtelen eszembe jutott valami. Valami, ami megsemitette minden tervemet, ami menykőcsapásként hatott rám, ami végleg elkeserített, ami a vonat kérései alá üzött, kergetett...

— És mi volt az? — kérdeztem türelmetlen kíváncsisággal.

— Hogy az ökröknek vannak szarvai.

Bejött az orvos és öngyógyításának nyugalmas parancsolt. En tehát megbátva búcsúztam el tőle.

Rip.

Tűz Garamlőkön. Mult hó 16-án, délután Garamlőkön kigyuladt egy szalmafedélés ház, amiből nagy tűzvész keletkezett. 7 lakóház égett le és sok felhalmozott takarmány. A tűz oka mindéddig ismeretlen. Valószínű, hogy könnyelmű pipáragyújtás az oka. Ha csak Garamlőkön nincs valami bosszúálló szerelmes.

Gyilkolt a börtön! A „Bars” c. lévai ujság verlézítő, tragikus esetet közöl szept. 20-i számában. Schlanky Róbertet valami kisebbszerű kihágás miatt 2 napi elzárásra ítélték. Vasárnap és hétfőn kellett volna kitöltenie a büntetését. E közben — írja a „Bars” — vette édesatyja halálának híret és azt is, hogy vasárnap lesz a temetése. Kétségbeesetten könyörgött a rendőrtisztviselőnek, hogy halasszák el büntetését a temetés utánra. A hatóság könyörtelen emberei azonban nem hajlottak kérésére. A szegény ember zokogva ment vissza cellájába, ahol hirtelen oly szívgyengeség vett rajta erőt, hogy, mire orvost hívtak hozzá, már kiadta a lelkét. Eddig szól a tragikus eset, amely eléggé jellemzi az egyes hatósági közegek brutalitását. Nem vagyunk lévai lap, de innen is a legnagyobb erővel követeljük, hogy ebben az ügyben haladéktalanul vizsgálat indíttassék. Reméljük, a lévai sajtó nem engedí majd eltussolni az ügyet. Utóvégre az emberélet még Lévaén se olcsó. És mindenkinek kötelessége védelmezni brutalitásokkal szemben.

Uj református egyház Zólyomban. Mult hó 13-án alakult meg a református egyház és az alakulási ünnepéllével kapcsolatban a városban épített csinos imaházát is felszentelték. Az istentiszteletet Patay Kálmán bars megyei református lelkész tartotta. A zólyomi református egyház működése Zólyom megyére és Bars megye egy részére fog kiterjedni. Az egyházban a zólyomi magyarság újabb erősséget nyer. Létesítésén Oláh Gábor máv. főellenőr, Salamon Ferenc dohányraktári főnök és Sörös Béla losonci református lelkész fáradoztak a legtöbbet.

A fekete macska.

Vagy

Herlock Slojmesz, a nagy detektív.

— Regény. —

Herlock Slojmesz mosolygott:

— Hogy honnan tudom a nevének kezdőbetűit? Az igen egyszerű. Hisz most is a zsebkezdőjével törli az izzadságát. Azon pedig elég nagy betűkkel van rajta.

Erre elkacagta magát a pap is, meg dr. Szende Simon is.

A hangulat kezdett vidámabb lenni. Herlock szemei most már csillogtak, bár a két szemöldöke közt még maradt egy-két ránc annak a jelül, hogy még mindig nem lát tisztán.

— No, a fődolog, hogy megvan a fonál egyik vége — mondta Herlock — a másik végéhez majd eljutunk. Hol lakik, főtisztelendő úr? Holnap reggel felkeresem inkognitóban és kiutazunk a plébániára.

— A Hungáriában lakom.

— Jó, holnap reggel 7 órakor ott leszek. Aláoszolgája.

— Aláoszolgája!

III.

Herlock és dr. Szende összenézett, amikor a plébános betette az ajtót.

— No, mit szólna a dologhoz, Simi?

— kérdezte Herlock.

— Érdekes ügy. De nehéz.

— Nem is olyan nehéz!

— No, de add a bankot!

— De, ha mondom!

— Talán már tudod is, hogy ki a rabló?

— Nem tudom, de sejtem!

— Sejtéd? Hát beszélj!

— De egy beszélek. Neked is van eszed. Gondolkozzál!

— Hát nem mondd meg?

— Egy szót sem. De, ha olyan nagyon érdekel a dolog, segíts a nyomozásban. Tarts velünk holnap este. Egy hét alatt meg van a rabló, de addig éjjel-nappal velem kell lenned.

— Jó, de principium mit szól hozzá?

— Eh, mond, hogy haza kell utaznod sürgősen, táviratot kaptál.

— No jó, veled megyek.

— Tehát holnap reggel.

— 6-kor.

— Szervusz!

— Szervusz!

IV.

Hideg szeptemberi szél fújt, reggel 7 órakor, amikor két ferencendi szerzetes meghúzta a Hungária szálloda csengőjét.

— A plébános úr ébren van? — kérdezték a portástól.

— Ébren van. A szobáasszony mondta. Éppen most jött tőle.

A két pap felkocogott a szálloda lépcsőin.

— A tizenkettős! — kiabálta utánuk a portás.

— Benyitottak a 12-es szobába.

— Dicsértessék... — ugrott fel a plébános az ágyból — mit akarnak ilyen korán?

A szerzetesek leoldották a csuhát. A plébános összecsapta a kezét.

Herlock Slojmesz és dr. Szende állott.

— No, jó a maszkunk? — kérdezte Herlock a meglepett paptól.

— Nagyszerű, tökéletes. Senkisémmé hinné, hogy... izé... nem is tartoznak az anyaszentegyház kebelébe. Hehehe...

— Nohát akkor menjünk! Hol a kocsija?

— A Szarvasban.

— Simi, intézkedj, hogy előálljon.

Dr. Szende begombolta a reverendáját és kiment intézkedni. Azalatt Herlock tanácsokat osztogatott a papnak:

— Azután vigyázzon, főtisztelendő úr. A kocsin ne beszéljünk a dologról.

A gazdasszonynak meg azt mondja, hogy koldusbarátok vagyunk, hogy épp oda szándékoztunk, hát kihozott a kocsiján. Érti?

— Érttem.

Dr. Szende bejött.

— A koci itt van — jelentette.

— Akkor induljunk! — vezényelt Herlock és megindult lefelé. A többi utána.

— Félóra múlva már repült a hintó a három pappal Kisluterna felé. Ha koci jött velük szemben, a bennülők mélyen megemelték a süvegüket és hangosan mondták:

— Dicsértessék!

V.

Kisluterna Bars megyei község. Három orányira fekszik Nyitrától Aranyosnapót közelében. Nem valami nagy község. De jámbor és erkölcsös nép lakja. Kora délelőtt volt, amikor a koci a három pappal megállott a plébánia előtt. A gyerekek összecsaladtak és siettek kezét csókolni. Dr. Szende Simon nyájasan nyújtotta a kezét.

Herlock Slojmesz azonban elrejtette.

— Nem engedem benyálazni — sügta dr. Szendének. A házból akkor már szaladt eléjük a gazdasszony. Egészen csinos, fiatal, szemrevaló asszony volt. Böven megáldva mindenféle bájjal. Sőt egy kissé nagyon böven. Sorban kezét csókolt az araknak. Herlock alaposan szemügyre vette őt. Dr. Szende pláne. Említettük, hogy ő szeretett minden bonyódatást megoldani.

Bevezették őket a szobába. Tágas, kétablakos, ódonbútorú szoba volt. A padló tisztára volt súrolva és minden ragyogott a tisztaságtól. Herlock körülnézett. Gondolkozva, kutatva.

— Hozz valami ennivalót Jutka! — szakította meg a pap.

A gazdasszony elszaladt és nemsokára visszatért. Tejet hozott, tojást és kenyeret. Leültek falatozni. Herlock nem igen beszélt. Magába mélyedt. Gondolkozott. Ellenben dr. Szende vidáman beszélgetett a plébánossal. A gazdasszony bocsánatot kért és kiment a konyhába megfőzni az ebédet.

— Csinos asszonyka a gazdasszony — szólalt meg végre Herlock hamisan mosolyogva a papra.

— Hát csinos, csinos...

— És hü is? — kérdezte Herlock szúrón nézve a pap szemé közé.

— Hogy hü-e? felelte az büszkén, miközben megfeszült a reverenda a ucellén — Azt hiszem, hogy hü. Rá se néz az más férfire.

— Nono! — vetette közbe Herlock kételkedő gúnyos mosollyal.

— Hát már csak nem mondanám, ha nem volna igaz! — méltatlankodott a pap.

— No jó, nem szóltam semmit. főtisztelendő úr. A fő az, hogy megtaláljuk a gyermeket. A többi mellékes.

A pap arca elkomorodott ezekre a szavakra.

— Mindenekelőtt — folytatta Herlock — szükséges, hogy magam legyenek ebben a szobában. Ebéd után hagyjanak magamra. Mondják, hogy alszom...

Közben dél lett. Odakiűn valami repedt harang ütötte a 12. A Jutka tálat és ebédhez ültek. Herlock szembe került a gazdasszonnyal. Evés alatt vigan csevegtek. Herlock jókedvű volt, ő tartotta szóval a társaságot. Élceket, kacagató dolgokat készített el és az alatt a lába az asztal alatt a gazdasszony lábát nyomkodta. Egyszerre az asztal alá nézett Herlock. Dühösen emelte fel a fejét: a gazdasszony másik lábán dr. Szende lába nyugodott.

Ebéd után magára hagyták Herlock Slojmeszt. Herlock egy pillanatra visszatartotta dr. Szendét.

— Te gazember, mit tettél? Mért nem hagyod a gazdasszonyt? — mondta neki mérgesen.

— Hát neked szabad? — felelte dr. Szendé.

— Nekem kell. A nyomozás érdeke. De terád is kerül majd a sor. Addig légy türelemmel.

Herlock egyedül maradt a szobában. Bezárta belülről az ajtót és hozzáfogott a vizsgálatához. Tövérről-hegyire kikutatott mindent. Az asztalt, az ágyakat. A szekrényt. Az ágyneműt. Ami nyomot talált rajtuk, az nem tartozott az ügyhöz. Már-már kétségbeesett az eredménytelenségben. Egyszerre felsikoltott örömben: az ajtó kilincsének belső oldalán két ujjnak eléggé kivehető lenyomatát fedezte fel, ami még nem jelentene semmit, de Herlock éles szeme azonnal észrevette a barázdák széles és a kiemelkedések vastag, sokhelyen gumós voltáról, hogy azokat a nyomokat egy kidolgozott, kéréses parasztkéz hagyta ott. Herlock megszagolta az ujjnyomokat: rossz dohányszaguk volt.

(Folyt. köv.)

Alapított 1837.

M. kir. lőpor eladás.

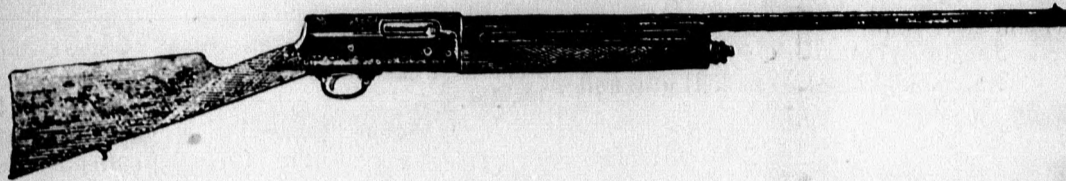
Telefon 474.

Szulovszky Béla puskaműves

Pozsony Vásártér 1. sz.

Öfensége Frigyes Főherceg és Dülmeni Herceg Croy szállítója

Kir. törvényszéki megesketett állandó fegyver szakértő. Kitüntetve Zsolna kiállítás 1903. ezüst érem; — Veszprém kiállítás 1904. ezüst érem — H. M. Vársárhely kiállítás 1904. arany érem — Országos kiállítás Pécs 1908. nagy arany érem.

Ajánlja dús és gazdag raktárát otthon készült úgyszintén minden jól bevált külföldi fegyverekben és pedig egy és duplacsövű Lancaster ismétlő Browning és Winchester sörétes fegyverekben. — Egy és duplacsövű Büchsexpress Drilling és Bock, — ismétlő Mauser, Mannlicher, Mannlicher Schönhauer stb. golyós fegyverekben.

Lancaster kétesövű pontosan szabályozott és belövött fegyverek 34 kor., fölfelé Browning önműködő ismétlő 12 öbnagyságú fegyver gyári áron 210 k., Mannlicher Schönhauer karabély 6 1/2 mm., 8 mm., 9 mm., öbnagyságú gyári áron 190 k. Ismétlő és forgó pisztolyok szoba fegyverek nemkülömben az összes vadászati cikkek nagy választékban. Minden minőségű és öbnagyságú bel- és külföldi töltényhüvelyek és töltött töltények raktáron.

Töltények csupán szakképzett emberekkel naponta frissen és igen olcsó áron töltetnek. — Új fegyvereket és javításokat személyes közreműködésem alatt minden kívánt kivitelben jutányos áron készítek.

A nem nálam készült fegyverek pontosan szabályoztatnak és belövetnek, jóságukért ép úgy kezeskedem mint az általam készült fegyverekért.

Minden fegyverhez eredeti lövekek mellékeltek. Próba lövéseknek minden t. vevőmnek lövölde rendelkezésére bocsájtatik.

70 év óta a SIRUP-PAGLIANO mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószer sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolano Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vértisztószer csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár név aláírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendeletre az ország minden jobb gyógyszerárában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrkiütések, közhvény, csusz (rheuma)-nál stb. Elismert szer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményei ellen. A „Girolamo Pagliano“ készítmények folyékony szirup-palackban és por alakban kaphatók. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A 49) Via Pandolfini. Elismerőleveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig. Wien, VII. (A 49) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárak főraktárként legelőnyösebb feltételek mellett kerestetnek.

A legpontosabban

járó és legszebb órákat csakis Mayer Mihály órás és ékszerésznél SZEREDEN kaphatók.

Javítások olcsón és jól eszközöltetnek.

Ein Commis und Lehrjunge

wird aufgenommen bei

Heinrich Müller und Sohn

Getreide und Mehl engross Geschäft SZERED.

Azon üzletek, hol eredeti

SINGER varrógépek

árusítanak,

ezen cégtábláról ismerhetők fel.

SINGER Co. varrógép részvénytársaság.

Takarékpénztár utca 96

(Szlánka féle ház)

Lówy Antal könyvnyomdája Nyitrán.

Figyelmeztetésül.

Minden varrógép, melyet más varrógép-üzlet „SINGER varrógép“ név alatt forgalomba bocsát, csak utánzata egyik régebbi szerkezetünknek, amely családi gépeink új szerkezeténél fogva úgy szerkezet, mint használhatóság és tartósság tekintetében a mieinktől nagyon távol áll.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhvényéknél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárában kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárát az „Arany oroszlanhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű Devaré-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.
Cím:
Szücs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardioszeg.

Nines többé gabona üszög

a Numa Dupuy és Társa

magcsávázó szerének alkalmazása mellett. Már 23 éve a legjobb sikerrel használják a buzaüszög ellen, továbbá a tengeri, árpa, zabüszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsa vetőmagra 50 fillér, egy métermázsa vetőmagra 26 fill.

Óvakodjunk érteltelen utánzatok használatától és vételétől.

Numa Dupuy és Társa
Bécs, VI/1. Windmühlgasse 33.

Elárusító helyek Nagyszombat
Smekál és fia, Pottornyay Károly,
Pollák Salamon, Bauer Károly,
Kramer Bálint, Reisz Armin.

Szélcsend a fo-
gyasztási ügyben!

Mi ez?

Miért a titokzatosság?

A képviselőtes-
tületnek csak van
joga megtudni,
mi történt?

Miért késik a gyűlés?

Ki vette tudomásul a felmondást.

Szered község hus és bortofgyasz-
tási bérlete körül egyelőre szélesend
uralkodik. Csodálkozásunknak kell
kifejezést adnunk a fölött, hogy
Józsy Lajos jegyző a községnek ezen
redkívül fontos ügyében még mindig
nem hivatott össze képviselőtestületi
gyűlést, pedig a bérlet a községnek
már három hét előtt fel lett mondva,
— újból figyelmeztetjük a község
érdemes jegyzőjét, hogy minden ren-
delkezésre álló eszközzel járuljon
hozzá és befolyását vessen latba, hogy
a községnek ezen bérletét meg-
mentse. Az ügynek a be nem jelen-
tése által (a képviselőtestületnek) a
felelősség egyedül és csakis ő rá
hárul. Jövő héten lesz módunk-
ban részletes információval szolgálni
a Szered közönségnek ezen adók
bérletét illetőleg. Józsy jegyzőnek
már azért is kötelessége lenne össze-
hívni a képviselőtestületet, hogy az
— megvetését kifejezhesse
azon szeredi polgár iránt, ki alatto-
mos módon magához akarja kapa-
rintani a községet jogosan megillető
jövendelmét.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó házi szer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ülő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő
Bedörzsölés, elismert, régi jó
szaggyógyítás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára K 2.—
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában
Főszékhely MOLL A. gyógy-
szerész, cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I.
Tuchlauben 9.

Szered város kellő közepén a vásártéren díszes nagy rakásban a község szemétdombja. Azt hisszük, hogy mégse illik a sok piszkot és trágyát, amely a hetivásárokról visszamarad, a legforgalmasabb helyen lerakni — hogy minden idegennek, ki városunkba kerül, orrát megüsse — elhelyezni. Reméljük, hogy ezen figyelmeztetés folytán városunk bírása minél előbb el fogja távolítani egy város közepén sehol máshol nem látható díszdombot.

Lapunk erélyes föllépésének eredménye, hogy a szeredi népiskolákban a régi 4 osztály helyett jelenleg már 6 osztály van. A most már több osztállyal működő iskoláknál ez fényesen bevált, ugyanis polgári iskola hiányában ezelőtt a négy elemi végzett fiuknak — ötödik osztály nem lévén — az első polgárit már idegen városban kellett végezniök. Ma már egy évvel később kerülnek a kis tanulók idegenbe, mert a legtöbb szülő az ötödik osztályt is végigjárattja otthon a gyermekével és a jövő iskolai évben Nagyszombatban sikerült felvételi vizsga után a második polgáriba beiratja. Tehát ez irányú akciónk is bár nem teljes, de eredménnyel járt. A szegény szülők pedig, kik anyagi viszonyaik miatt nem adhatják idegenbe gyermekeiket, 2 évvel tovább a 4 osztály helyett 6 osztályba járhatják gyermekeiket. Ez évben a zsidó népiskola ötödik osztályában 19 gyermek van beiratkozva. Ami az iskolák túlszűfoltóságát illeti a helyzet eléggé tűrhető. A zsidó népiskolában egészen megszűnt a zsúfoltság, a róm. kath. iskolát meg nagyban kísérgiti az új közép-összpönyi állami iskola.

A nagyszombati városi aljegyző választása újból van napirenden, mert a választás meg van semmisítve.

Uj adótiszti állást szerveznek a felhalmozott munkákra való tekintettel Nagyszombatban és a m. kir. adóhivatalnál.

Albert Márton 63 éves kereszteri lakos lakásának padlásán felakasztotta magát.

Nagyszombat város képviselőtestülete folyó hó 7-én tartja október havi rendes közgyűlését.

Tamik Mihály 20 éves alsólőcei lakos egy ócska pisztolyt akart kipróbálni, de a pisztoly szétrobbant a az egyik kezét szétrobbantotta, Nemesek Ágnes 13 éves leánynak Horovitz Adolf könyvnyomdájában a gépyomás közben két ujját szétrobbantotta.

A szeredi cukorgyárban az üzem néhány napig szünetel, mert az új gépek a nyersrúpából nem tudják egészen kiperéselni az előírás szerinti nyers cukrot. Kostyalek igazgatót Prágából elhívták.

Hazárdspiele. Am 2-ten Oktober standen vor dem Malacztaer Bezirksgerichte Herr Samuel Spiegel und Consorten aus Nagylévárd, um sich gegen die Anklage des Hazárdspieles zu verteidigen. Laut Anklage haben diese Herren schon lange Zeit das Färbel gepflegt und dies so öffentlich betrieben, bis dieser Anflug zur Kenntniß der Behörden gelangte. Es ist die höchste Zeit, daß diesen Herren das Handwerk gelegt werde, denn Leute, die im Kartenspiele ihre Hauptbeschäftigung finden, verdienen es, daß sie nicht nur vom Gerichte exemplarisch bestraft werden, sondern solche Leute sollen auch öffentlich auf den Pranger gestellt werden.

Mein Schloss.

Ich hab' ein Schloß im Träumeland,
Umkränzt von Gärten Monnedust.
Dort flimmert zu Gold das Körnchen Sand
Und Singen, Klingen wiegt die Luft.

Dort gibt es Säle Märchenschein,
Ein Thron von Gold und Edelstein,
Ein Turm, der ragt hoch, weltentfern.
Drauf wiegt sich oft der Abendstern.

Noch grub sich nicht in gold'nen Kies
Ein fremden Fußes leichte Spur,
Kein Gartentor noch wen verließ
Und kaum ein flüchtig Sprächen nur:

Vom Brunnen, der opalglantz
Der bleichen Marmorgleichgestalt.
Die füllt mit lässigschlanter Hand,
Den Becken schäumend über'n Rand...

Heidemorgen.

Gehüllt liegt schier in Silbernebelglanz
Und traumbeschwert, der Heide Blütenbreite.
Auf Blumen Spuren noch vom Esfantanz,
In matten Mondlichtflimmertrauz,
Von Singen und Geläute.

Gleich Nelken flamm't vom Morgendämme
[glüht]

Aus Silberkörben in die blaue Fluten,
Opalen stauben in das Weizengrün,
Von Himmelsäulen sprühend hin
Und dann im All verbluten...

Erinnern.

Verblüht ist nun der Blüthen tag,
In Burpurträchten sondergleichen,
Was schäumend kam der Becher reichen;
Zu nehmen lag — — — — —

Mein Blick durch Gold und Blüten glitt,
Ich wollt' nach dem und jenem greifen:
Ließ Sonnenkronen sprüh'nd entschweifen
Und nahm nur ein — Erinnern mit...

S. 1

Szőlőolt- ványok

szállit faj-
tisztaságát
jótállva le-
dusább válas-
tásban a már évek óta elsőnek és legmegbíz-
többnek ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány tele

tulajdonos: GASPARI FRIGYES,
Nedgyes 97. sz. (Nagyküküllő megye).
Tessék képes árjegyzéket kérni;
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mi irásbelileg bizonyosságot szerezhet magának felelőseletről.

Lakás!

Nagyszombat
Rákóczy Fere
utca 25. szám
házban az em-
leti lakás kiad-
esetleg az egész ház eladó.

Bővebbet ugyanottan I. emeleten.

Hosszabb

külföldi tartózkodáso-
nán ismét Nagyszom-
batba visszatérve tudatam a t. közönség-
hogy francia és angol nyelvet tan-
tását mérsékelt díjnyal mellett jóból me-
kezdeni.

Előjegyzések Lahél úrhölgyhöz Nag-
szombat Kántalan utca 412. sz. kéretne

Baron de Stollers.

BENZINMOTOROK

gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcsepplőgépek, aratógépek, „Losonci Drill“ vetőgépek, resiczai acélokék, teljes malomberendezések, stb. stb. — Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket ésköltségvetést.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest

V., Váci körut 32

Hirdetés.

Van szerencsém a n. közönség tudomására hozni, hogy

Szereden a Reichmann-féle udvarban szijgyártó és nyerges műhelyt nyitottam.

Gondosan, pontosan, olcsón készítek minden a szakmámba vágó munkát, a leg-egyszerűbbtől a legfinomabbig. Gépszijakat előírás szerint, lószerszámot kívánságnak megfelelően.

A n. é. földbirtokosoknak és bérlők-
ez alkalommal külön is ajánlkozom és ké-
rem tisztelettel alkalomadtán engem mun-
kával megbízni.

Hosszu évi gyakorlatom és eddigi
eredményes működésem batorit fel arra,
hogy kijelentsem miszerint minden igény-
nek megfelelni igyekszem.

Szíves pártfogást kérve vagyok
kiváló tisztelettel

Hinsch Ferencz
szijgyártó és nyerges
SZEREDEN.

Szukop Adolf

üveg-, porcellán- tükör- és lámpa
raktára.

Nagyszombat, Nagy Lajos-u. 555. sz.
Nagy dus választék:

porcellán étkező-, mosdó-, tea-, kávé-
és mokka-készletekben; üveg-, sör-,
bor-, és likőr-készletekben; üveg-,
terakotta-, majolika-, díszleti tár-
gyak- és vázákban; el vagyok látva
asztali- és függőlámpák, nappalok és
porcellán alakok tekintetében.

Dus választék képekben.

Képek berámázását

olcsón elfogadok és gyorsan végzek
Mindennemű üvegesmunkák olcsó
árfelszámításban.

Geübte Handhülsen-Arbeiterinnen
suchen und acceptieren die Papierwer-
ke Labin in Wien XIV. Sechshauser-
gürtel 11 und bezahlen an Arbeiter-
lohn per 1000 Stk. K. 1.-

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam a leg-
első cégektől megrendelt legjobb minőségű

fèrfi kalapok kaphatók.

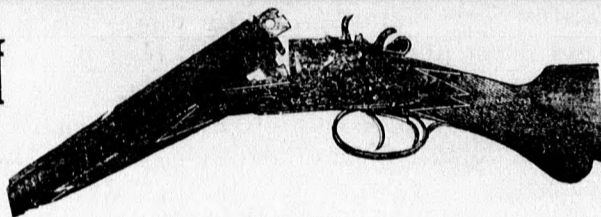
a híres HabigP. & C. bécsi, Borsalino Guisepe Fratelo Alexandria
olasz gyárosok kalapjai itt csak nálam szerezhethők be: Valódi
Pichler-féle gráci lodenkalap, továbbá Pelikán és Gyukics
budapesti cég kalapjai, ugyisintén finom férfi, női és gyermek cipő
nagy választékban, férfi- és fiu felöltők, valamint e szakmába
vágó férfi és női divatcikkek az őszi idényre jutányos áron be-
szerezhetők nálam.

Teljes tisztelettel

Bernfeld Lipót
Nagyszombat, II. Rákóczy Ferenc-u. 5.

Seifert József

cs. és kir.
udv. szállító

POZSONY

Halászkapu
utca 4. sz.

Telefon
interurb. 252.

ajánlja dús raktárát

J. P. Sauer und Sohn cég **KRUPP FRIGYES-féle különleges acélcsovű
fegyvereket**

eredeti gyári áron.

A serétfegyver és annak löképessegéről szóló ismertetésem ingyen és bérmentve küldetik.
BROWNING-féle önműködő ismétlő serétes vadászfegyver 13 öbnagyságú [eredeti
gyári áron, 210 koronáért kapható nálam.
Mannlicher Schönauer 5 lövetű istlő cserkészeti karabély 9 mm. és 6 1/2 mm. öbnagyságú, ere-
deti gyári áron, azaz 190 koronáért nálam kapható.

Duplacsövű vadászfegyverek

40 korona és fölfelé minden árban kipróbált és teljesen megbízható jó löképesseggel bíró mi-
nőségben dús választék van raktáron.

Browning önműködő ismétlő pisztoly 7-65 és 6-35 mm. öbnagyságú, továbbá ismétlő és önműködő
pisztolyok minden fajta új szerkezetű raktáron van.

Revolverek, pisztolyok, szobafegyverek stb. dús választékban.

Töltött töltények

angol Eley, állami áruda-füstnélküli és fekete löporral töltött töltények, naponta frissen töltve
minden öbnagyságban a legjutányos ár mellett szállítok.

Nagy képes **vadászati, utazási és sport-különlegességek** ról szóló árjegyzék ingyen és
bérmentve.

Saját lövölde.

BOHN M. és TARSAI

NAGYKIKIDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-
Magyarországon a

BOHN-FELE TEGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepkből
VASEXD természetes vörös színben vagy kátrányozva.
GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcse-
repek. Legelőcsőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Kagykikindai gyárt-
mány. Bohn-féle szab. biz-
tonsági átfedőcse- ép 217. sz.

Zsombolyai gyártmány. z.
Szab. biztonsági préseit átfedő cserep 253. sz.

Legjobb a **RESICAI EKÉK** LOSONCI VETŐGÉPEK

és **KALMÁR-féle rosták.**

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket. A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Ve-
zérigynöksége, **BUDAPEST, V., Váci-körut 32.**